

Wadden Vogelfestival en Texel Big Day helpen de Huiszwaluw

‘In ieder mens schuilt een vogelaar!’

Wie nog denkt dat vogels kijken is voorbehouden aan grijze mannen met geitenwollen sokken heeft de afgelopen jaren vermoedelijk in een cocon gezeten. Want vogelen is hip en populair bij een groeiende groep mensen van alle leeftijden. Dat blijkt uit de interesse voor het Wadden Vogelfestival op Texel in mei, een laagdrempelig jaarlijks evenement waarin het kijken naar vogels voor een goed doel centraal staat. Dit jaar wordt voor de tweede keer het vogelweekend afgetrapt met een Big Day.

Medeorganisator van het Wadden Vogelfestival Marc Plomp is zelf fervent vogelaar en runt het Vogel informatiecentrum in De Cocksdorp, van waaruit hij vogel excursies organiseert en waar iedereen die graag naar vogels kijkt verrekijkers kan testen en kopen. Al in 2010 organiseerde hij voor het eerst een vogelkijkdag op Texel. Sinds 2016 organiseert hij samen met Monica Ralling van het Nationaal Park Duinen van Texel jaarlijks het Wadden Vogelfestival. Marc Plomp licht toe: “Gezamenlijk willen we met dit evenement laten zien hoe groot de diversiteit op Texel is en met de opbrengst van het evenement geld ophalen voor een vogelsoort.”

Vogelweekend

Het Wadden Vogelfestival vindt altijd plaats begin mei. ‘Onderzoek heeft uitgewezen dat je in de eerste twee weken van mei de meeste soorten op een dag kan zien.’ Het event bestaat uit meerdere activiteiten. Het Gehele weekend zijn er verspreid over het eiland vogelkijkpunten bemenst met vrijwilligers om bezoekers te wijzen op alle vogels die daar te zien zijn. Er worden speciale vogel excursies georganiseerd, er is een grote optiekshow waar iedereen verrekijkers en telescopen kan testen of je eigen optiek gratis kan laten schoonmaken.

Texel Big Day

Sinds vorig jaar wordt er op de eerste dag van het weekend een Texel Big Day georganiseerd. Plomp: “Dat is 24 uur vogelkijkrace per e-bike voor een goed doel. In teams van drie - vier personen gaan de vogelaars een etmaal lang op zoek naar zoveel mogelijk vogelsoorten. Tijdens de eerste editie deden acht teams van vogelaars mee. Ze streden met elkaar in twee categorieën: welk team ziet de meeste vogelsoorten en wie haalt het meeste sponsorgeld voor het goede doel? Het werd een spannende race. Alle teams gingen er in 2017 vol voor. Het winnende team zag in één etmaal maar liefst 149 vogelsoorten (een nieuw dagrecord op Texel). Het andere winnende team haalde meer dan 1.100 euro op voor de bescherming van strandbroeders. In totaal werd er dat weekend meer dan 7.500 euro voor opgehaald.

Er is ruimte voor 15 teams. ‘We hebben al een geïnteresseerde teams uit Spanje en een toezegging uit Zweden. En we hopen natuurlijk op veel meer teams uit binnen- en buitenland.’ Een van de vereisten voor deelname is dat ieder team zelf sponsorgeld ophaalt voor het goede vogeldoel. Er is niet alleen een prijs voor het team dat in 24 uur de meeste vogels ziet. Ook de ploeg die het meeste sponsorgeld

bijeenbrengt, wordt onderscheiden. 'Want we doen het vooral om aandacht te vragen voor de schitterende natuur in ons Nationaal Park en ieder jaar een goed vogeldoel te kunnen ondersteunen.'

Vogeleiland Texel

Het idee van de Texel Big Day komt overwaaien uit Israël waar ze al een aantal jaar the Champions of the Flyway organiseren. "Texel ligt ook in een global Flyway (belangrijke vogeltrekroute)," legt Marc Plomp uit. "Zo was het idee ontstaan om ook hier een Big Day te organiseren. Texel is zeer geschikt voor een evenement als een Big Day. Niet alleen vanwege de goede ligging op de trekroutes, maar ook vanwege de soortendiversiteit. Niet voor niets is Texel de gemeente met de meeste vogelsoorten van Nederland. Het aantal vogelsoorten loopt inmiddels al tegen de vierhonderd! Met deze Texel Big Day kunnen we laten zien hoe vogelrijk Texel is. Bovendien is het eiland een afgebakend gebied, waar de deelnemers op een duurzame manier – namelijk op e-bikes – op 'vogeljacht' kunnen."

Spannend

Alle soorten die gezien en gehoord worden, worden geregistreerd via waarneming.nl. Bijzondere waarnemingen worden bovendien

in een groepsapp met alle andere deelnemers gedeeld, zodat iedereen de kans krijgt de soort te zien. In overleg met onder meer Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer worden kwetsbare soorten vooraf uitgesloten, om te voorkomen dat deze door zoekende vogelaars verstoord worden.

Tactiek

Veel teams hebben een goed doordachte tactiek. Die hebben ze opgesteld door het analyseren van de waarnemingen die de week voor de Big Day waargenomen worden. Andere teams beginnen gewoon blanco en zien gewoon welke soorten hun pad kruisen. De Texel Big Day kenmerkt zich door het hoge sociale gehalte. Alle goede waarnemingen moeten namelijk gedeeld worden, zodat ieder team weet wat de andere teams gezien hebben. Het leuke van het delen van

bijzondere waarnemingen is dat die de teams af kunnen leiden van de eigen tactiek. Ga je *twitchen*, dat wil zeggen achter die bijzondere soort aan die door een ander team is gemeld en wijk je dus af van je eigen plan, of blijf je bij je eigen tactiek? De deelnemers moeten voortdurend dit soort beslissingen nemen. Dat verhoogde de spanning enorm.👉

Man én vrouw

Het stereotiepe beeld van de vogelaar is tijdens het Wadden Vogelfestival en de Texel Big Day nergens te bekennen. Onder de deelnemers nauwelijks geitenwollen sokken, maar hoofdzakelijk jonge mensen, mannen én vrouwen, en zelfs stoere tieners. Marc kijkt er niet vreemd van op. "Op deze manier vogels kijken is leuk en spannend. Je zit niet uren achter een struik verborgen in de hoop dat je wat ziet, maar gaat actief op zoek en je bent heerlijk buiten in de natuur. En natuurlijk wil je beter scoren dan de andere teams." Lachend: "In ieder mens schuilt een vogelaar. Als je een vogel ziet, wil je weten wat voor soort het is. En voordat je het doorhebt, ben je zelf een echte vogelaar!"

Groentjes

Veel ervaring heb je niet nodig om aan de Texel Big Day mee te doen. 'Zelfs beginnende vogelaars halen op Texel gemakkelijk de

honderd soorten', beweert Marc stellig. Hij benadrukt dan ook dat iedereen die weleens vogels heeft gekeken kan meedoen aan de Texel Big Day op 12 mei 2018. Je mag als team natuurlijk ook meedoen omdat je het leuk vindt om een dag vogels te kijken voor het goede doel. De sfeer op de dag zelf, de kameraadschap tussen vogelaars en je bijdrage aan het goede doel zijn allemaal goede redenen om mee te doen. "Natuurlijk hoef je niet per se de volledige 24 uur actief te zijn, lekker even je slaap pakken en eten hoort er natuurlijk ook bij."

Huiszwaluw. Foto: Marc Guyt/AGAMI

Goed doel

Daarnaast is het doel geld in te zamelen. De deelnemende teams moeten een startbedrag inleggen en worden aangemoedigd via

sponsoring meer geld op te halen. "Vandaar dat we daar ook een prijs voor beschikbaar hebben gesteld. Met het geld zullen we in 2018 aandacht vragen voor de Huiszwaluw. Deze nu nog redelijk algemene zwaluw is de laatste decennia behoorlijk in aantal achteruitgegaan. Tussen 1970 en 2009 is het aantal broedvogels in Nederland afgenomen van circa 450.000 naar circa 75.000. Dit is een afname van 70%. Ondanks dat deze stand de laatste jaren stabiel blijft is aandacht voor deze prachtige vogelsoort op zijn plek." Vogelbescherming Nederland en Sovon hebben 2018 uitgeroepen tot uit tot Jaar van de Huiszwaluw om onderzoek te doen om de zwaluwen nog beter te kunnen helpen. Door meer voorlichting te geven, modderpoelen aan te leggen en wellicht kunstmatige broedgelegenheden aan te bieden, kan achteruitgang van de vogel mogelijk worden gekeerd.

Meedoen?

Voel je er wat voor om in 2018 mee te doen met de Texelse vogelrace? Meld je dan aan op www.texelbigday.nl. Kijk voor meer informatie op www.waddenvogelfestival.nl of volg [facebook/TexelBigDay](https://www.facebook.com/TexelBigDay) en [twitter/TexelBigDay](https://twitter.com/TexelBigDay).

Foto's: Harvey Diek

Bijzondere waarnemingen

Welke bijzondere soorten kun je zoal zien op Texel? Tijdens Big Day op Texel 2017 waren dit: Steppiekiekendief, grauwe franjepoot, roodstaartzwaluw, visarend, kemphaan, porseleinhoen, draaihals, morinelplevier en bonte kraai.

Alle waarnemingen vind je terug op www.waarneming.nl/tbd17 en 'Big Day Texel 2017' aanklikken. Op de bijgevoegde kaartjes is ook de gevolgde route en tactiek van de deelnemende teams te zien.

Sfeerverslag Texel Big Day 2017

Het is zondagochtend 7 mei, *the day after Big Day*. In restaurant De Robbenjager, vlakbij de vuurtoren, vindt de prijsuitreiking plaats van het Texel Big Day-event. Zeven teams fervente vogelaars hebben vanaf vrijdag middernacht 24 uur lang heel Texel afgefietst, op zoek naar zoveel mogelijk soorten. De sfeer is opperbest. Een etmaal intensief vogeltjes

kijken heeft, getuige wat wallen en witte gezichten, wel z'n tol geëist. Maar dat mag de pret niet drukken. En ondanks de vermoeidheid blijven onrustige ogen de lucht af speuren, hopen op een laatste bijzondere waarneming.

Lid Team Jonge Hondjes na 24 uur non-stop vogelen

In het praatje voorafgaand aan de prijsuitreiking concludeert de jury dat we deze eerste Texelse Big Day nu al een enorm succes mogen noemen. Vooral met het feit dat alle teams hun waarnemingen in de gezamenlijke app-groep uitbundig hebben gedeeld, zijn organisatie, jury én deelnemers heel gelukkig.

En dan volgt de spannende prijsuitreiking. Op nummer drie is geëindigd team *Dutch Knights*, met 146 soorten. De tweede plaats is voor – en dat wordt onder luid gejuich ontvangen – team de Jonge Honden: vier Texelse jongens in leeftijd variërend van 13 tot 17 jaar. Zij zien 147 soorten. Plaats nummer één is voor team *Rock around the Clock*, het team van Nederlands recordhouder dat

goed was voor maar liefst 149 soorten. Wow, wat een *close finish*!

Na afloop spreken we met enkele teams. Jeroen Breidenbach, ooit goed voor 201 waarnemingen op één dag, is opgetogen. 'Het was bijzonder spannend én leuk. De sfeer was fantastisch. We hebben tot het laatst toe gestreden. Ons team kwam pas om 23.50 uur binnen.' Ook Tim Schipper en Jarne Kompier van de Jonge Honden zijn, ondanks de vermoeidheid, heel trots en tevreden. Jarne vertelt hoe hij al op zeer jonge leeftijd enthousiast werd gemaakt voor vogels door zijn opa. 'Ieder weekend ging ik met hem mee naar de dijk.' Nu speurt hij alleen of met z'n vrienden vrijwel dagelijks het eiland af. Ook de hele meivakantie waren ze in touw. Ter voorbereiding op de Texel Big Day, want de jongens wilden vooraf precies weten welke vogels waar zaten en waar ze nestelden. Tim vertelt hoe ze 's nachts om half 12 – een half uur voor 'sluitingstijd' – nog zijn uitgerukt om in een rietkraag in de buurt van De Cocksdorp de kleine karekiet te horen. Dat lukte, waarmee ze dus op de valreep één soort meer hadden dan team Dutch Knights.

'Meedoen met Big Day is uitdagend en spannend!'

Drie van de vier teamleden moeten een soort hebben gezien of gehoord om de waarneming te mogen registreren. Óf een ander team moet die soort ook hebben waargenomen. Dat gaat op vertrouwen. 'Maar ik kan je zeggen dat je als deelnemer ook gewoon verschrikkelijk baalt als jij

als enige van je team een soort hebt gemist', vertelt Marc Guyt van team Dutch Knights. Het overkwam hem zelf met de grauwe vliegenvanger. 'Ik baalde als een stekker. Maar we moesten alweer door naar de volgende locatie. Te lang doorzoeken naar één soort is één van de grootste valkuilen. Dat kost gewoon te veel tijd.' Marc omschrijft de Texel Big Day als een continue rollercoaster van emoties. 'Je krijgt alsmat impuls. Wijk ik van mijn route af? Of houd ik vast aan m'n schema? Vooral als je gewone soorten gaat missen, word je fanatiek. Maar je moet leren loslaten en je aan je schema houden.' Jeroen geeft nog wat meer tactiek prijs: 'Nachtvogels moet je bijvoorbeeld gelijk in de eerste nacht zien waar te nemen. Want alles wat je 's nachts hebt gezien, scheelt tijd overdag.' Zo hoorde zijn team bijvoorbeeld in de eerste nacht al de blauwborst, porseleinhoen en houtsnip. De Jonge Honden noemen rans- en kerkuil als soorten die ze al snel te pakken hadden. Of ze volgend jaar weer meedoen? 'Wat denk je? Natuurlijk! Dit wil je als vogelliefhebber écht niet missen!

